

[Kr. Johansen.]

han ansaa det for en nødvendig Forudsætning, dersom Loven skulde være en Anerkendelse af det, at alle, der kan og vil og har Betingelser for at dyrke Jorden, ogsaa skal have Lejlighed dertil.

Det er jo nogle Aar siden, de Betragtninger blev fremsat, men jeg haaber, at de ikke af alt for store Kredse er glemt siden da.

Ud over dette kan jeg lige nævne, at ogsaa den senere Landbrugsminister Bording har forsøgt at gennemføre Bestemmelser om Ekspropriation, men det maatte ligesom i 1919 opgives, fordi der ikke kunde skaffes den nødvendige Tilslutning dertil.

Jeg vil antage, at naar vi faar Forslag om en virkelig Jordreform, vil ogsaa den Tanke komme frem i Drøftelserne, og det er mit Haab, at der saa kan komme et Resultat ud deraf.

Med disse Bemærkninger og i Haabet om, at vi i nær Fremtid faar et mere vidtgaaende Lovforslag at se, skal jeg, som Forholdene ligger, paa mit Partis Vegne anbefale at stemme for det her foreliggende Lovforslag.

Nielsen-Man: Saadan som Forholdene har artet sig i de senere Aar med stigende Omkostninger og nu sidst ogsaa med Materiale-mangel, er det vel ingen Hemmelighed, at Udstykningen er saa godt som gaaet i Staa, og da man vist fra alle Sider gerne ser den genoptaget, endogsaa i forøget Tempo i den kommende Tid, er det rimeligt og nødvendigt, at man prøver paa, som her foreslaaet, at komme de unge til Hjælp ved at gennemføre en Forhøjelse af Laanegrænsen og søger at faa Udstykningen sat i Gang igen i saa høj Grad, som det under de nuværende Forhold er muligt. Ganske vist er der mange Vanskeligheder at overvinde — og den øjeblikkelige Vanskelighed er vel i væsentlig Grad Materiale-mangelen —, ogsaa med Hensyn til Overvejelserne af det forsvarlige for de unge og for Samfundet ved at investere saa store Kapitaler, som der er Tale om ved en saadan Nyoprettelse af Landbrug. Naar man nu forhøjer Grænsen for Byggelaan til henholdsvis 24 500 Kr., 29 000 Kr. og 34 000 Kr., saa er der — selv om det er et stort Beløb, der er rentefrit, og der endda ogsaa i det foreliggende Lovforslag er indført Afdragsfrihed for 20 pCt. af dette Byggelaan — dog tilbage en Gældsbyrde, som meget vel kan blive vanskelig for de nytillkomne Landmænd at bære i en Tid, som er ganske uoverskuelig økonomisk set, og hvor der for os alle sammen taarner sig Vanskeligheder op ude i

Horisonten. Selv om disse Laan er blevet forhøjet saa stærkt, er det dog et Spørgsmaal, om man vil være i Stand til at opføre tidssvarende og tilstrækkelige Bygninger for de Beløb, der her er Tale om.

Jeg mener at vide, at der har været planlagt Udstykning af visse Ejendomme paa Birkelse Søenge, men at man har maattet udskyde Opførelsen af Bygningerne, fordi Laanerammerne ikke slog til. Derfor er det et Spørgsmaal, om de Laan, der her er stillet i Udsigt, vil være tilstrækkelige. Nu mener jeg ogsaa, at der kan anlægges den Betragtning, at der kan stilles visse Krav, ogsaa økonomiske, til de unge, der søger Statens Støtte til Oprettelse af nye Landbrug, og det maa sikkert ogsaa være rimeligt i en Tid som den, vi lever i, hvor Arbejdslønnen ikke mindst for dem, der her er Tale om, dem, der beskæftiger sig med Landbrug, er saa stor, at forlange, at de skal lægge lidt til Side, saa de selv er med til at starte de Brug, som baade de og Samfundet er interesseret i.

Ved Siden af Forøgelsen af Byggelaanene er der ogsaa i Forslaget aabnet Mulighed for en Forhøjelse af Jordkøbslaan fra 12 000 Kr. til 13 000 Kr. Det ærede Medlem Hr. Kr. Johansen var lidt inde paa det Spørgsmaal og udtalte Tvivl om Nødvendigheden af at gennemføre en saadan Forhøjelse. Jeg ved ikke, om det er nødvendigt, men det skulde jo nødig være saadan, at disse Husmandsbrug fik daarlig Jord, og hvis den egnede Jord kun kan erhverves for det Beløb, der her er Tale om, anser jeg det for mere forsvarligt, at de kommer til at starte med et Jordkøbslaan paa 13 000 Kr., end hvis de starter med et Laan paa kun 12 000 Kr. paa daarligere Jord. Endelig er det kun en Bemyndigelsesregel, som selvfølgelig ikke i Almindelighed vil blive anvendt.

Det ærede Medlem Hr. Kr. Johansen var i samme Forbindelse inde paa visse Overvejelser om den kommende Jordreform, og jeg synes, det ærede Medlem tog unødvendigt Forskud paa de eventuelle Stridigheder, der kunde opstaa i denne Forbindelse. I Øjeblikket er der aldeles ikke Tale om, at Ekspropriering er nødvendig. Der ligger meget store Arealer i offentlig Eje, som er byggemodne, hvis blot Materiale-situationen tillader det, og der er tilstrækkelig mange unge, der har Mod til at gaa i Gang med at starte nye Landbrug. Hvorvidt det i Fremtiden vil blive nødvendigt at anviser nye Veje til at skaffe mere Jord frem, skal jeg ikke i Øjeblikket udtale mig om, men jeg synes ogsaa, det passende kan skydes